Om två veckor är det domsöndagen när vi firar Kristus Konungens seger och blickar framåt mot den nya skapelsens fullbordan. I förra söndagens gudstjänst mindes vi vårt evighets hopp. Och idag påminns vi om vad som uppehåller och förvandlar oss här och nu i väntan på Kristi återkomst och vårt himmelska hopp. Idag får vi brottas med de svåra känslorna som vi kan ha inför tanken att vi kanske måste dela evigheten med personer som vi inte ens skulle vilja utstå en hissresa med.
Alla har vi säkert hört eller hört talas om någon som sammanfattar sitt förakt för en förövare med orden, ”Om den personen får komma till himmelen vill jag inte vara där”. Utöver att det avslöjar hur lite vi förstår om himlen och evigheten, visar sådana uttalanden hur blinda vi kan vara för den osynliga verkligheten som håller ihop tillvaron. Guds gränslösa förlåtelse är den genomskinliga vävnaden som ständigt läker och håller ihop världsalltet.

Förlåtelse är det primära sättet som vi mitt i världens trasighet uttrycker vårt hopp för det teologen Miroslav Volf kallar ”en perfekt och oförstörbar värld av kärlek där glädje och fröjd kommer att vara den genomgående verkligheten”. Få människor i vår tid har begrundat förlåtelses betydelse – dess grunder, gränser och effekter – som Volf har. Född och uppvuxen i en hård krigsdrabbad del av den forna Yugoslavia blev det nödvändig för honom att bearbeta frågan ”kan rättvisa utkrävd för hemska överträdelser någonsin leda till försoning och läkedom?”. Svaret han landade i var nej. Världen är så fläckad av syndens skadliga effekter att skadan orsakad av rättvisans rättrådiga vedergällningsåtgärder bara skulle främja mer skada; försoning ständigt förskjuten utom vårt räckhåll. Innan ni blir upprörda förespråkar Volf inte att vi skall överge våra rättssystem. De är en klar

förbättring på hämnd åtgärdar som mångfaldigar det onda. Rättssystemet kan begränsa ondskan, men förlåtelse övervinner den.
Som kristna har vi resurser som vi, van vid våra rättigheter, ofta drar oss för att använda. Anledningarna till att vi drar oss är förståeligt; förlåtelse är svårt. Det har ofta påtvingats den svagare parten i skadliga eller ojämställda relationer vilket inte är så som det är tänkt. Vi hinner inte gå genom alla feluppfattningar och dumheter som har sagts om förlåtelse idag. Vi hinner inte heller att säga all det goda som kan sägas om förlåtelse.
Bland det som är viktigast att förklara är dock att förlåtelse inte är ett sätt att avfärda orättvisor som obetydliga, eller säga att någons fel handling inte sårade oss och har konsekvenser. Att förlåta är inte att förneka sanningen. Förlåtelse både fördömer och befriar den skyldiga; i alla fall om de ångrar sig. Skrifterna uppmanar oss att härma Jesus genom att förlåta de som åsamkar oss skada. De ger inte sken av att det är lätt, eller något som kan göras lättvindigt.

Men hur annars kan vi hantera vi det faktum att oförrätter som begås inte kan bli ogjorda? Hårda ord som sagts kan inte bli osagda. Vad står på spel när vi sätter gränser för vilka synder, misstag, eller människor som kan förlåtas? Hur stötande det än verkar, så gott som allting verkar hänga på förlåtelse utan gräns.

I en bok om förlåtelse delar Volf med sig av en anekdot som belyser hur förståelse är en förutsättning för skapelsen:

> Innan han satt igång med att skapa världen tog allsmäktig Gud en stund att skåda den tänkta skapelsens framtid. Han såg skönhet, sanning, godhet och varelsernas glädje men den Allvetande såg även en oändlig ström av illgärningar små, stora och hemska –

> en stig av suckar, tårar och blod. Gud tänkte, ”Om jag ger syndare vad de förtjänar kommer jag att behöva förstöra världen jag tänker skapa. Skall jag skapa bara för att förstöra?” Så Gud bestämde sig att förlåta världen i förväg så att den kunde komma till. Skapelsen har Guds förlåtelse att tacka för sin existens.

Den enkla berättelsen är i samklang med aposteln Petrus påstående att Kristus var utsedd redan före världens skapelse att friköpa oss från syndens förbannelse av meningslöshet (1 Pet 1:19-20). Som Volf och flera andra menar är världens liv och våra liv möjliga tack vare Guds gåva av sig själv till oss i tiden genom Jesus Kristus. *(Ja, Gud gör märkliga saker med tiden)*

Om en historisk rabbi någonsin uttryckte sig så är okänt. Men idéen liknar tanken Jesus uttryckte med sin förklarande kommentar till Herrens bön i dagens evangelieläsning.

Vårt initiala sätt att förstå Jesus ord är som ett villkor för förlåtelse. Men det är ett transaktionellt sätt att förstå vår relation till Gud. Jag tror att vi kan avfärda den tolkningen eftersom vi vet att Gud är en generös givare, och Gud är för smart för att låta något så avgörande för vårt välbefinnande hänga på oss. Vi kan också tolka Jesus ord som om förlåtelsens gåva är ett privilegium som vi kan förlora om vi inte presterar rätt. Men som Volf gör tydlig förvandlas gåvan då till en lag som är mycket svårare att följa än de buden som Gud faktiskt har gett oss. Förlust av privilegium är inte vad Jesus verkar syfta på.

Som med det mesta i bergspredikan där dessa ord förekommer, är Jesu ord beskrivande snarare än krävande. Hans ord visar att det finns en koppling mellan Guds förlåtelse och vår förlåtelse. Det är Guds förlåtelse strömmande in i och genom oss som är förutsättningen för vår förmåga att förlåta andra och inte tvärtom. Det är svårt att ge vidare något som man inte själv känner eller förstår att man äger. Att Jesus har gett dessa ord som en del av den

enda bönen han lärde ut antyder att Gud vet att förlåtelse inte kommer naturligt för oss. Det är ett verk av nåd i oss. Vi kan med förnuftet förstå förlåtelses nödvändighet samtidigt som vårt hjärta eller själva kroppen säger ifrån. Prislappen på att förlåta kan kännas för hög.

Det är viktigt att säga att oförlåtelse kommer också till ett pris men dess prislapp är ofta dold. Den betalas av fler än oss själva eftersom det påverkar vår förmåga att älska och leva i hälsosamma relationer med andra. Bitterhet, kronisk vrede, ökad risk för depression, hjärtsjukdom, och diabetes är bara några av de dolda kostnader som är möjliga för den som väljer bort förlåtelses möjlighet.

Om dagens evangelieläsning tynger dig för att du kämpar med något som du inte kan förlåta dig själv eller en annan för vill jag med otvetydighet säga: det finns inget du kan eller behöver göra för att vara värdig Guds gåva av förlåtelse. Förlåtelse är en kraft för läkning, inte förvärrandet av skador. När Paulus uppmanade de kristna i Thessalonike att hålla fred och inte löna ont med ont förstod han att det krävdes en församlings omsorg för att leva ut de idealen. Det fordras en församling som förstår att förlåtelse är en del av Guds verk att övermanna och förvandla ondskans makt i världen. Det är kanske inte tillrådligt att försöka leva ett liv präglat av förlåtelse om du inte regelbundet deltar i gudstjänster tillsammans med andra troende.
I en församling bär vi uppdraget att söka det goda för andra och bära försoning till en sårad värld tillsammans med andra. På så sätt stödjer vi varandra så att när vi är svaga och utsatta kan vi få skydd och stöd av de starka som vi vid andra tillfällen kan vara starka för. Många aspekter av söndagsgudstjänsten kan stärka oss, men den främsta källan som gör förlåtelse möjlig är nattvarden där Kristus ger oss sitt liv.

Förlåtelse är Guds mirakelkur för världens åkommor och besvär och när vi lär oss att söka och ge förlåtelse förmedlar vi vårt hopp för en värld grundad på och genomsyrad av kärlek. Genom Kristus liv i våra liv förvandlar Gud fortfarande världen som Kristus med sitt liv, död och uppståndelse har försonat och befriat. Du är förlåten; tro och ta emot det.